

YLEINEN OSA - kysymykset ja alustavat pisteytykset

1. YLEISET KYSYMYKSET

Kysymys A - Monivalinta

Vastaa seuraaviin väittämiin oikein/väärin. (Oikeasta vastauksesta saa yhden pisteen, väärästä tai tyhjästä vastauksesta vähennetään puoli pistettä)

1. Keksinnön hyväksikäyttö, joka on tapahtunut patenttihakemuksen etuoikeusaikana ei perusta ennakkokäyttöoikeutta. (V: oikein).
2. Mallioikeusrekisteröinti voidaan julistaa mitättömäksi vielä rekisteröinnin lakattuakin. (V: oikein).
3. Markkinaoikeuden tulee aina toimittaa suullinen valmisteluistunto patenteja koskevien valitusten yhteydessä. (V: väärin)
4. Suosituimmuuskohtelun periaate on yksi Pariisin sopimuksen tärkeimmistä periaatteista. (V: väärin. TRIPS-sopimuksessa).
5. Hyödyllisyysmallihakemus voidaan tehdä myös muuntamalla samaa keksintöä koskeva vireillä oleva patenttihakemus hyödyllisyysmallihakemukseksi. (V: oikein)
6. Työsuhdekeksintölain mukainen korvaus tulee maksaa vasta, kun patentin myöntämisestä on kuulutettu. (V: väärin, korvauksen maksaminen ei edellytä patentin hakemista/myöntämistä)
7. Mallin esittäminen 12 kuukautta ennen suomalaisen kansallisen rekisteröintihakemuksen tekemispäivää virallisessa kansainvälisessä näyttelyssä ei poista mallin uutuutta. (V: oikein)
8. Patenti- ja rekisterihallitus voi mitätöidä rekisteröidyn tavaramerkin hallinnollisessa menettelyssä. (V: oikein)
9. Markkinaoikeus voi oikeudenhaltijan pyynnöstä käsitellä myös teollisoikeusrikkoksia koskevat kanteet. (V: väärin)
10. Tavaramerkin erottamiskykyä voidaan arvioida ns. ekvivalenssiopin avulla. (V: väärin)
11. Suomessa rekisteröidyn tavaramerkin haltija voi menettää kielto-oikeutensa ns. passiviteettisäännön perusteella. (V: oikein)
12. Suomalaisten patentinhakijoiden PCT-sopimuksen mukaisena uutuus- ja patentoitavuustutkimuksen suorittavana viranomaisena toimii aina PRH (V: väärin).
13. EU-tavaramerkkioikeutta ei voi saada vakiinnuttamalla (V: oikein)
14. Laajalti tunnettuja mallioikeuksia ei voi rekisteröidä yhteisömalleina, vaan ne tulee rekisteröidä kansalliseen laajalti tunnettuja malleja koskevaan tietokantaan. (V: väärin).
15. Maailman henkisen omaisuuden järjestö (WIPO) toimii PCT-sopimuksen mukaisena uutuus- ja patentoitavuustutkimusviranomaisena. (V: väärin)
16. Maa- ja metsätalousministeriö rekisteröi maantieteellisten merkintöjen suojan, jos tuotteen valmistuksessa on noudatettu perinteistä valmistustapaa (V: väärin).
17. Hyödyllisyysmallilla suojatulla menetelmällä valmistettu tuote saa ns. välillisen tuotesuojan. (V: väärin, HM-suojaa ei myönnetä menetelmille)
18. Auktorisoidun asiamiehen ammattinimikkeen luvattomasta käyttämisestä voidaan tuomita sakkorangaistukseen. (V: oikein)

19. Suomalaista kansallista tavaramerkkirekisteröintiä ei voi uudistaa vain maksamalla uudistamismaksun (V: oikein)
20. Suomalainen kansallinen tavaramerkkirekisteröinti on voimassa 10 vuotta rekisteröintipäivästä (V: väärin: hakemispäivästä)

Kysymys B - Yleinen esseekysymys

CO2Cutter Oy on moottoreiden haitallisten emissioiden vähentämistä kehittävä pieni asiantuntijayritys, jonka liikevaihto on noin 2MEUR. Lähes koko liikevaihto syntyy konsultoinnista alan suurille yrityksille, jotka toimivat mm. laivojen propulsio-, autoteollisuuden ja varavoimalajärjestelmien markkinoilla. Kyseisten yritysten liikevaihto on miljardiluokkaa ja niitä on maailmassa joitakin kymmeniä.

CO2Cutterin työntekijä, matemaatikko Mauno Mutikainen, on tehnyt hyvin kiintoisalta vaikuttavan havainnon, joka viittaa moottorin päästöjen selvään vähentymiseen. Havainto on tehty laskelmiin perustuen. Mutikainen lähettää laskelmansa ja luonnoksen moottorin rakenteesta CO2Cutter Oy:n toimitusjohtajalle I.N. Solvensille sähköpostitse otsikolla "Keksintö!".

Sähköpostin ja Mutikaisen laskelmien mukaan idea vähentää polttomoottorin haitallisia päästöjä jopa 5%. Ideaa ei kuitenkaan ole verifioitu testeissä mitenkään, eikä CO2Cutter Oy:llä ole ainakaan nykyisen kassatilanteen valossa varaa tehdä moottorin rakenteesta prototyyppiä, jolla asiaa voisi testata.

Turhautuneesti ähisten toimitusjohtaja Solvenssi soittaa sinulle ja pyytää neuvoja kaikessa asiaan liittyvässä kolme viikkoa matemaatikko Mutikaisen sähköpostin vastaanottamisen jälkeen. Miten neuvot Solvenssia?

Vihje: Tarkastele asiaa useasta eri näkökulmasta, esim.

- i) patentti- ja työsuhdekeksintölainsäädännön,
- ii) teknologian ja sen edelleenkehittämisen ja
- iii) liiketoiminnan näkökulmasta.

Esimerkkivastaus

Asiaa tulisi tarkastella useasta eri näkökulmasta, patentti- ja työsuhdekeksintölainsäädännön, (J) teknologian (T) ja liiketoiminnan näkökulmasta (L).

Juridiikka:

J1) Koska on mahdollista, että kyseessä on patentoitava keksintö ja koska voidaan ehkä katsoa, että asia on tuotu sähköpostilla työntäjän tietouteen, tulee harkita keksinnön systemaattista siirtämistä työnantajalle keksijältä ja maksaa ainakin osa kohtuullisesta korvauksesta (ns. ilmoituspalkkio).

J2) Ei ole selvää, onko yrityksellä keksintöohjesääntöä. Ilmeisesti ei ("turhautunut ähinä"). Tällainen kannattaa laatia.

J3) Tulee kenties tarkastella, onko keksintö patentoitavissa (ennakkouutuustutkimus)

J4) vaihtoehtoja yrittää pitää rakenteellista piirrettä liikesalaisuutena, tai suojata asiaa mallisuojana (sisäinen rakenne), ei voida pitää kovin menestyvinä.

Teknologia:

T1) Simulointitulokset ei takaa oikean laitteen toimintaa. Jos patentointiin lähdetään vain tämän tiedon perusteella, toimitaan suuren epävarmuuden vallitessa. Vastaavasti on mahdollista saavuttaa suojapiiriltään iso patentti koska ollaan mahdollisimman aikaisin liikkeellä. Ja toisaalta on mahdollista, että tekninen toiminta ja näin suojapiiri ymmärretään ja kohdistetaan väärin.

T2) Teknologian kehittäminen fyysiseksi prototyyppiksi on todettu liian kalliiksi firmalle nykytilanteessa. On siis vaihtoehdot:

- a) Lähdetään suojaamaan keksintöä simulaation perusteella. Kts T1) yllä.
- b) Lähdetään hakemaan kumppaneita tai kumppani, joiden kanssa lähdetään kehittämään protoa ja sille toiminnan validoinnin jälkeen suojaa. Tästä lisää tuonnempana.

Liiketoiminta:

L1) Mikäli havainto osoittautuu toimivaksi ja patentoitavaksi, mainitulle teknologialle riittää varmasti ottajia, kenties jopa ostajia. CO2Cutterin tulee laatia strategia keksinnön todentamiseksi ja mahdolliseksi kaupallistamiseksi. Ydinkohtia tälle strategialle ovat:

L2) Onko mielekästä mennä laajaan exclusiiviseen sopimukseen, vai tuleeko taata usea eri liiketoimintakanava.

L3) Jos usea kanava, miten toimiala segmentoidaan, jotta ei jouduta vain yhden partnerin loukkuun. Field of use (dieselmoottorit, bensiinimoottorit, näiden alalajit), liiketoimintasegmentointi (marine, automotive...)

L4) asia vaatii juridista konsultaatiota ja joint-dev-agreement tyyppistä sopimista runsaasti

L5) keksintöä voidaan yrittää kaupallistaa myös yrityskaupan kautta, ts. CO2Cutter Oy myytäisiin keksintö asettina. On kuitenkin hyvin vaikeaa olla kertomatta keksinnön yksityiskohtia tässä tapauksessa. Ns. Arrow'n paradoksi.

L6) Pitkällä aikavälillä, mikäli CO2Cutter pääsee lisensointiliiketoimintaan asti kehityksessä, voidaan ajatella jopa teknologian brändäämistä tavaramerkkiin/-merkkeihin tukeutuen (vrt. esim. Dolby Laboratories)

EETTISET KYSYMYKSET

Kysymys A

Toimit asiamiehenä toimistossa Kala IP Badtaste yritykselle, joka valmistaa patentoitua makaronilaatikkoo ja asiamiehenä Worsttaste yritykselle, joka valmistaa patentoitua maksalaatikkoo. Patentoitua makaronilaatikkoo valmistetaan eri tavalla kun patentoitua maksalaatikkoo ja patentoitu makaronilaatikko sisältää lisäksi eri ainesosat kun patentoitu maksalaatikko. Eräänä kauniina kesäpäivänä Badtaste ilmoittaa sinulle että alkavat myös valmistaa maksalaatikkoo ja että haluavat että edustat heitä myös maksalaatikkoasioissa.

Voitko edustaa sekä Badtastea että Worsttastea kaikissa immateriaalioikeusasioissa ilmoituksen jälkeen ja mitä toimenpiteitä sinun pitäisi tehdä?

Vastaus: Pykälässä 5 ESTEELLISYYS

1. kappale 1 Pykälässä 5 ESTEELLISYYS: eturistiriidan mahdollisuus on ilmeinen
2. kappale 4 Pykälässä 5 ESTEELLISYYS: kysymys molemmille – onko OK että edustat molempia
3. Jos ei OK, ehdota Badtastelle voisiko joku toinen asiamies jossakin toisessa toimistossa edustaa – kohta 4.4 Pykälässä 4 AUKTORISOITU ASIAMIEN JA ASIAKAS velvollisuus luopua tehtävästä.

Pisteytys

1. perustelut 1 p + oikea vastaus 1 p = 2 p
2. perustelut 1 p + oikea vastaus 1 p = 2 p
3. perustelut 1 p + oikea vastaus 1 p = 2 p

Yhteensä 6 p (max)

Kysymys B

Suoritat onnistuneesti asiamiestutkinnon ja onnistut ensimmäisenä kokelaana saamaan täydet pisteet joka osiosta ja pääset tavaramerkkiasiamiesrekisteriin. Innostuneena tästä teet työnantajayrityksesi Majava IP kotisivuille blogikirjoituksen tästä suorituksesta ja kirjoitat että olet Suomen paras tavaramerkkiasiamies ja Suomessa ei ole tavaramerkkiasiamiestä, joka osaisi tavaramerkkiasiat yhtä hyvin kun sinä ja että he tulevat pettymään mikäli käyttävät toista tavaramerkkiasiamiestä kun sinua. Blogikirjoituksen julkistamisen jälkeen saat palautetta kollegalta, joka ilmoittaa että blogikirjoituksesi rikkoo Hyvää asiamiestapaa koskevia ohjeita. Onko kollega oikeassa ja jos on, niin miksi. Perustele.

Vastaus:

1. Pykälässä 9 SUHDE MUIHIN AMMATTIKUNNAN EDUSTAJIIN – ”muhin ammattikunnan edustajiin ei saa kohdistaa epäasiallista arvostelua”
2. Kohta 2.2 Kunniallisuus Pykälässä PERUSARVOT –”Auktorisoidun asiamiehen on asiamiestoiminnassaan ja muutenkin vältettävä kaikkea, mikä saattaa alentaa asiamieskunnan arvoa ja vähentää luottamusta asiamieskuntaan”
3. Kohta 7. MARKKINOINTI, ensimmäinen kappale: ”Auktorisoidun asiamiehen markkinoinnin on oltava totuudenmukaista, asiallista ja asiamieskunnan arvon mukaista. Markkinointi on toteutettava niin, että se edistää ja ylläpitää yleisön luottamusta teollisoikeudellisten asioiden hoitoon ja asiamieskuntaan”.

Pisteytys

1. perustelut 1 p + oikea vastaus 1 p = 2 p
2. perustelut 0.5 p + oikea vastaus 0.5 p = 1 p
3. perustelut 0.5 p + oikea vastaus 0.5 p = 1 p

IP-JÄRJESTELMÄÄ KOSKEVAT YLEISKYSYMYKSET (A JA B)

TEHTÄVÄ A

Yritys X:lle on myönnetty eurooppapatentti, joka on saatettu kansallisesti voimaan kaikissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa ja muissa Euroopan patenttisopimukseen kuuluvissa valtioissa.

Yritys X jakelee laitteita Euroopan unionin alueella pääasiassa jakelijayritysten A, B ja C avulla. Yritys X valmistaa itse kyseisen tuotepatentin kattamia laitteita Saksassa, josta se myy valmistamansa tuotteet jakelija A:lle Italiaan, jakelija B:lle Ranskaan ja jakelija C:lle Suomeen. Jakelijoiden myyntiä muille alueille ei ole jakelusopimuksissa rajoitettu. EU:n ulkopuolella yritys X myy tuotteita itse loppuasiakkaille ja tuotteiden jakelusta huolehtiville tukkuliikkeille.

Alueiden hintatasoissa vallitsevien erojen vuoksi eräät toimijat ovat ryhtyneet myymään hankkimiaan laitteita edelleen toisille alueille. Erityisesti ärtymystä on herättänyt yritys Z:n toiminnan seuraavat piirteet:

- i. Yritys Z hankkii yritys X:n laitteita jakelija A:lta ja myy niitä eräisiin Keski- ja Pohjois-Euroopassa sijaitseviin EU:n jäsenvaltioihin.
- ii. Yritys Z tuo Kreikkaan ja sieltä edelleen muihin EU:n jäsenvaltioihin myytäväksi laitteita, jotka yritys X on laskenut liikkeelle tukkuliikkeen välityksellä Turkissa.

Yritys X pohtii patentin loukkauskanteiden nostamista yritys Z:aa vastaan eräissä EU:n jäsenvaltioissa, joihin yritys Z tuo ja myy laitteita (mm. Suomi). Sinulle on annettu tehtäväksi arvioida, onko yritys X:llä mahdollisuuksia sen tuotepatenttiin vetoamalla puuttua Z:n toimintaan Suomessa ja yleisemmin muissa EU:n jäsenvaltioissa.

Selitä vastauksessasi a) oikeussäännöt, jotka vaikuttavat patenttioikeudellisiin puuttumismahdollisuuksiin Suomessa ja yleisesti EU:ssa ja b) arvioi sääntöjen perusteella yritys Z:n yllä 1i- ja 2ii-kohdassa kuvattua toimintaa kiinnittäen huomiota tilanteen kannalta merkityksellisiin faktoihin. Tilanteessa on kiistatonta, että Z:n myymä laite kuuluu X:n tuotepatentin suoja-alaan ja että patentti on pätevä.

Arviointiperusteet [6 pistettä]:

Säännöt

- Patentinhaltijan yksinoikeuksiin kuuluvat muun muassa patentoitujen tuotteiden myynti ja tuonti (esim. Patenttilain 3 §, mm. TRIPS-sopimuksen mukaan yleisestikin eri valtioissa). [1,5 pistettä]
- EU:n tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevat säännöt eivät lähtökohtaisesti salli mahdollisuutta puuttua tuontiin ja vientiin, jos tuotteet on laskettu liikkeelle oikeudenhaltijoiden toimesta tai suostumuksella EU/ETA-alueella. Suomessa oikeuksien sammumisesta säädetään Patenttilain 3 §:ssä. [1,5 pistettä]
- Kohdassa 1 käsitelyyn toimintaan ei ole mahdollista puuttua, koska laitteet on laskettu liikkeelle oikeudenhaltijan suostumuksella/toimesta EU:n alueella. [1,5 pistettä]
- Kohdassa 2 tuotteet on laskettu liikkeelle EU/ETA-alueen ulkopuolella, joten sammumista ei tapahdu Suomen tai EU:n oikeuden näkökulmasta. Toimintaan on siten mahdollista puuttua patenttiin vetoamalla. [1,5 pistettä]

TEHTÄVÄ B

Yritys T on rekisteröinyt Suomessa kännykkäkoteloiden koskevan mallioikeuden. Kyseisessä kotelossa on kädensija, josta selfieitä (omakuvia) ottaessa puhelimesta käyttäjä saa tukevan otteen. Yritys T myy tällaisia koteloiden pääasiassa päivittäistavara kauppojen kautta.

Toinen yritys L toi äskettäin Suomen markkinoille kilpailevan kännykkäkotelon, jonka monet päivittäistavara-kaupat ovat ottaneet valikoimiinsa. Kotelon idea on sama eli sen avulla puhelimesta saa hyvän otteen puhelimesta selfieitä otettaessa. Yritys L:n kotelo kuitenkin eroaa joiltakin yksityiskohdiltaan yrityksen T:n rekisteröimästä mallista. On siten epäselvää, kuuluuko kotelo yrityksen T:n rekisteröimän mallin suojan piiriin.

Yritys T ei ole hankkinut arviota mahdollisesta mallioikeuden loukkauksesta miltään alan asiantuntijalta. Yritys T:n käsityksen mukaan sillä on Suomessa yksinoikeus kaikenlaisiin selfie-koteloihin, koska se ensimmäisenä ryhtyi niitä myymään Suomessa ja sille on myönnetty edellä mainittu mallioikeus. Puolustukseen oikeuksiaan yritys T lähetti tiukkasanaiset kirjeet kaikille sellaisille päivittäistavara-kaupoille, joiden valikoimassa yritys L:n kotelota on ollut. Kirjeissä todettiin, että yritys T:llä on Suomessa selfie-kotelota koskeva mallioikeus ja uhattiin kauppiaita ”huomattavalla vahingonkorvausvastuulla ja pitkällä vankeustuomioilla”, jos yritys L:n ”kiistattomasti yritys T:n yksinoikeutta loukkaavia kotelota ei välittömästi poisteta myynnistä”. Lähes kaikki kaupat poistivatkin yrityksen L:n kotelot myynnistä. Yritys T ei ole ollut asiassa yhteydessä yrityksen L:ään.

Minkälaisia oikeudellisia riskejä yritys T:n toimintaan tapauksessa liittyy? Mitä lainsäädäntöä menettely Suomessa voisi rikkoa ja mistä syistä? Millä tavoin toisin toimimalla yritys T olisi voinut vähentää kyseisiä riskejä?

Arviointiperusteet (4 pistettä):

- Kyseessä voi olla erityisesti SopMenL:n 1 §:n yleislausekkeen vastainen menettely [1 piste].
- Piirteitä joiden perusteella kyse saattaa olla sopimattomasta menettelystä ovat mm. 1) kirjeiden sisältämät mahdollisesti harhaanjohtavat tai totuudenvastaiset väitteet ”kiistattomasta” loukkauksesta ja sen seurauksista sekä 2) kirjeiden lähettäminen vain jälleenmyyjille. Vrt. esim. KKO:2005:105. [2 pistettä]
- Oikeuksien puolustamisen riskejä olisi vähentänyt, jos yllä mainittuja piirteitä olisi vältetty eli kirjeissä esitetyt väitteet loukkauksesta ja sen seuraamuksista eivät olisi olleet yhtä kärjistettyjä ja jos yritys olisi ensin ollut yhteydessä väitettävään loukkaajaan. Yritys T olisi myös voinut arvioida loukkauksen todennäköisyyttä luotettavammin ennen kirjeiden lähettämistä [1 pistettä].

Asiamiestutkinto 2020 - yhteinen osa kysymykset, mallivastaukset ja pisteytysperusteet

Kysymys 1B

Hyvän vastauksen piirteitä ”CO2Cutter-kysymyksessä”

Patenttilakiseikat

- Onko keksintö patentoitavissa? Avainsana tässä ”luonnos moottorin rakenteesta”, josta voi päätellä, että parannus on moottorin tekninen piirre. Vaikka ”laskelmaa” ei siis lähtökohtaisesti ole patentoitavissa, Mutikaisen idealla on kuitenkin selvästi tekninen luonne ja se vaikuttaa teknisen ongelman tekniseltä ratkaisulta, eli voidaan olettaa, että kyseessä on patentoitavissa oleva keksintö. Tätä seikkaa oli tarkasteltu monessa vastauksessa. Kukaan ei ollut julistanut keksintöä selvästi sellaiseksi, etteikö sitä voisi patentoida. Hyvä asiamies kuitenkin haastaa sitä, onko simulaation tulos todellisuutta ennustava ja missä tuloksen kelvollisuuden rajat ovat. Ennakkouutuustutkimus oli mainittu muutamassa vastauksessa ja idea on toki hyvä, jos siihen on resursseja.
- Keksinnön tarkkaa toimintaa (”ei testattu”...) voidaan tarkastella sitten, kun oikeudet keksintöön on varattu yritykselle.
- Liikesalaisuutta oli tarkasteltu monissa vastauksissa, liekö perintöä aikaisempien vuosien kokeista. Tässä salassapito on toki tärkeää, mutta moottoria, jossa Mutikaisen keksintö olisi, olisi hyvin vaikeaa pitää tarkasti salassa, koska se olisi asennettu esim. laivan konehuoneeseen, jossa sitä huollettaisiin ja purettaisiin osiin. Asiaa oli tarkasteltu muutamassa vastauksessa.

Työsuhdekeksintöseikat

- Edellisestä kohdasta seuraa, että ”työsuhdekeksintölaki” (TSKL) tulee kyseeseen. Sähköpostia Mutikaiselta Solvenssille on syytä pitää keksinnön ilmoittamisena TSKL:n tarkoittamalla tavalla, jolloin tulee tarkastella 4kk ilmoitusaikaa, jota on kulunut kysymyksenasettelussa 3vko, eli aikaa varata keksintöön oikeudet on. Tämä piirre oli jokseenkin kaikissa vastauksissa.
- Keksintöohjesääntö tulee laatia ylipäätään, ja erityisesti, koska keksintö voi olla merkittävä, jolloin on hyvä ymmärtää, miten kohtuullinen korvaus määritellään. Tämä piirre oli esitetty monessa vastauksessa. Käytännössä tämän laskentakaavan laatiminen on vaativa toimi.
- CO2Cutter on pieni firma ja se konsultoi isoja yrityksiä, jolloin yrityksen johdon (Solvenssin) on syytä olla erityisen tarkkana siitä, onko ”Mutikaisen keksintö” todella Mutikaisen, vai onko se kenties päätyneet Mutikaisen tietoon joltain asiakasyritykseltä. Jos olisi, keksinnön patentointi CO2Cutterin nimiin voisi johtaa hyvin sekavaan tilanteeseen. Tätä seikkaa kukaan kokelaista ei tarkastellut, mutta konsulttiyrityksessä asiaan kannattaa kiinnittää erityistä huomiota.

Teknologian kehitys edelleen

- Simulointitulos ei välttämättä takaa oikeanlaista kuvausta laitteen toiminnasta. Jos patentointiin lähdetään vain tämän tiedon perusteella, toimitaan suuren epävarmuuden vallitessa. Vastaavasti on mahdollista saavuttaa suojapiiriltään iso patentti koska ollaan mahdollisimman aikaisin liikkeellä. Ja toisaalta on mahdollista, että tekninen toiminta ja näin suojapiiri ymmärretään ja kohdistetaan väärin.
- Kysymyksenasettelun mukaan vaikuttaa siltä, että jatkokehitystä tulee tehdä esim. kollaboraationsopimuksen tai lisenssisopimuksen varassa. Jatkorahoituslähteitä oli hyvä mainita. Tässä PCT-hakemus ja edelleen kehitys prioriteettivuoden aikana olivat hyviä ideoita. Näitä oli monissa vastauksissa mukana. Jotkut vastaukset sisälsivät mm. tarkastelua lisäkeksintöjen suojaamiseen. Sitä, miten toimia usean yhteistyökumppanin kanssa (esim. field of use), ei

tarkasteltu kokelaiden vastauksissa.

Liiketoiminta

- Tässäkin lisensoinnin tarkastelu oli avainasemassa, jolloin patenttihakemuksen tai patentin rooli korostuu (vrt. knowhow-lisensointi). Asiaa oli tarkasteltu monessa vastauksessa hyvin. Rahoituskysymykset, asiakaskunnan tarkastelu ja kollaboraatio/”joint development” nousevat myös tässä kohdin esille.

Kysymys 2 Eettinen osa

Kysymys 2A

Toimit asi miehenä toimistossa Kala IP Badtaste yritykselle, joka valmistaa patentoitua makaronilaatikkaa ja asi miehenä Worsttaste yritykselle, joka valmistaa patentoitua maksalaatikkaa. Patentoitua makaronilaatikkaa valmistetaan eri tavalla kun patentoitua maksalaatikkaa ja patentoitu makaronilaatikko sisältää lisäksi eri ainesosat kun patentoitu maksalaatikko. Eräänä kauniina kesäpäivänä Badtaste ilmoittaa sinulle että alkavat myös valmistaa maksalaatikkaa ja että haluavat että edustat heitä myös maksalaatikkoasioissa.

Voitko edustaa sekä Badtastea että Worsttastea kaikissa immateriaalioikeusasioissa ilmoituksen jälkeen ja mitä toimenpiteitä sinun pitäisi tehdä?

Vastaus: Pykälässä 5 ESTEELLISYYS

1. kappale 1 Pykälässä 5 ESTEELLISYYS: eturistiriidan mahdollisuus on ilmeinen
2. kappale 4 Pykälässä 5 ESTEELLISYYS: kysymys molemmille – onko OK että edustat molempia
3. Jos ei OK, ehdota Badtastelle voisiko joku toinen asiamies jossakin toisessa toimistossa edustaa – kohta 4.4 Pykälässä 4 AUKTORISOITU ASIAMIEN JA ASIAKAS velvollisuus luopua tehtävästä.

Pisteytys

1. perustelut 1 p + oikea vastaus 1 p = 2 p
2. perustelut 1 p + oikea vastaus 1 p = 2 p
3. perustelut 1 p + oikea vastaus 1 p = 2 p

Yhteensä 6 p (max)

Kysymys 2B

Suoritat onnistuneesti asiamiestutkinnon ja onnistut ensimmäisenä kokelaana saamaan täydet pisteet joka osiosta ja pääset tavaramerkkiasiamiesrekisteriin. Innostuneena tästä teet työnantajayrityksesi Majava IP kotisivuille blogikirjoituksen tästä suorituksesta ja kirjoitat että olet Suomen paras tavaramerkkiasiamies ja Suomessa ei ole tavaramerkkiasiamiestä, joka osaisi tavaramerkkiasiat yhtä hyvin kun sinä ja että he tulevat pettymään mikäli käyttävät toista tavaramerkkiasiamiestä kun sinua. Blogikirjoituksen julkistamisen jälkeen saat palautetta kollegalta, joka ilmoittaa että blogikirjoituksesi rikkoo Hyvää asiamiestapaa koskevia ohjeita. Onko kollega oikeassa ja jos on, niin miksi. Perustelee.

Vastaus:

1. Pykälässä 9 SUHDE MUIHIN AMMATTIKUNNAN EDUSTAJIIN – ”muhin ammattikunnan edustajiin ei saa kohdistaa epäasiallista arvostelua”

2. Kohta 2.2 Kunniallisuus Pykälässä PERUSARVOT –”Auktorisoidun asiamiehen on asiamiestoiminnassaan ja muutenkin vältettävä kaikkea, mikä saattaa alentaa asiamieskunnan arvoa ja vähentää luottamusta asiamieskuntaan”
3. Kohta 7. MARKKINOINTI, ensimmäinen kappale: ”Auktorisoidun asiamiehen markkinoinnin on oltava totuudenmukaista, asiallista ja asiamieskunnan arvon mukaista. Markkinointi on toteutettava niin, että se edistää ja ylläpitää yleisön luottamusta teollisoikeudellisten asioiden hoitoon ja asiamieskuntaan”.

Pisteytys

1. perustelut 1 p + oikea vastaus 1 p = 2 p
2. perustelut 0.5 p + oikea vastaus 0.5 p = 1 p
3. perustelut 0.5 p + oikea vastaus 0.5 p = 1 p

Kysymys 3

TEHTÄVÄ 3A

Pisteitä on annettu relevanteista huomioista. Näitä ovat muun muassa seuraavat:

- Patentinhaltijan yksinoikeuksiin kuuluvat muun muassa patentoitujen tuotteiden myynti ja tuonti (esim. Patenttilain 3 §, mm. TRIPS-sopimuksen mukaan yleisestikin eri valtioissa).
- EU:n tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevat säännöt eivät lähtökohtaisesti salli mahdollisuutta puuttua tuontiin ja vientiin, jos tuotteet on laskettu liikkeelle oikeudenhaltijoiden toimesta tai suostumuksella EU/ETA-alueella. Suomessa oikeuksien sammumisesta säädetään Patenttilain 3 §:ssä.
- Kohdassa 1 käsiteltyyn toimintaan ei ole mahdollista puuttua, koska laitteet on laskettu liikkeelle oikeudenhaltijan suostumuksella/toimesta EU:n alueella.
- Kohdassa 2 tuotteet on laskettu liikkeelle EU/ETA-alueen ulkopuolella, joten sammumista ei tapahdu Suomen tai EU:n oikeuden näkökulmasta. Toimintaan on siten mahdollista puuttua patenttiin vetoamalla.

TEHTÄVÄ 3B

Pisteitä on annettu relevanteista huomioista. Näitä ovat muun muassa seuraavat:

- Kyseessä voi olla erityisesti SopMenL:n 1 §:b yleislausekkeen vastainen menettely.
- Piirteitä joiden perusteella kyse saattaa olla sopimattomasta menettelystä ovat mm. 1) kirjeiden sisältämät mahdollisesti harhaanjohtavat tai totuudenvastaiset väitteet ”kiistattomasta” loukkauksesta ja sen seurauksista sekä 2) kirjeiden lähettäminen vain jälleenmyyjille. Vrt. esim. KKO:2005:105.
- Oikeuksien puolustamisen riskejä olisi vähentänyt, jos yllä mainittuja piirteitä olisi vältetty eli kirjeissä esitetyt väitteet loukkauksesta ja sen seurauksista eivät olisi olleet yhtä kärjistettyjä ja jos yritys olisi ensin ollut yhteydessä väitettyyn loukkaajaan. Yritys T olisi myös voinut arvioida loukkauksen todennäköisyyttä luotettavammin ennen kirjeiden lähettämistä.